

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/077 van 18 juli 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, wat betreft een recht van voorkoop voor roerend cultureel erfgoed, en het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de bescherming van topstukken die beschermd zijn door de monumentenwetgeving
roepnaam	(decreet wijziging erfgoed)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 9 juni 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jan Jambon, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management van 14 juni 2023, ontvangen door de VTC op 16 juni 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 18 juli 2023;

Brengt op 18 juli 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Cultuur (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003*

houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, wat betreft een recht van voorkoop voor roerend cultureel erfgoed, en het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, wat betreft de bescherming van topstukken die beschermd zijn door de monumentenwetgeving (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het Ontwerp wordt een voorkooprecht voor de Vlaamse Gemeenschap ingevoerd bij de openbare verkoop van topstukken in de zin van het Topstukkendecreet. Het voorkooprecht wordt uitgevoerd aan de prijs van het laatste bod.
4. Ook wordt met het Ontwerp het Topstukkendecreet van toepassing gemaakt voor toelatingen en subsidiëring van fysische ingrepen aan topstukken in monumenten beschermd door het Onroerenderfgoeddecreet.
5. Er worden verder bepalingen ingevoerd voor wat betreft gegevensverwerking in uitvoering van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 8.

In hetzelfde decreet¹, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart.2023, wordt een hoofdstuk VIIbis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk VIIbis. Bepalingen over de gegevensverwerking”.

Art. 9.

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2023, wordt in hoofdstuk VIIbis, ingevoegd bij artikel 8, een artikel 26bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis. §1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

§2. Dit hoofdstuk betreft de verwerking van persoonsgegevens waarop artikel 21bis niet van toepassing is.

§3. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, met de volgende doelstellingen:

- a) het roerend cultureel erfgoed behouden;*
- b) het secretariaat van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed waarnemen;*

¹ het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

- c) *de bepalingen over het buiten de Vlaamse gemeenschap brengen van topstukken en cultuurgoederen uitvoeren;*
- d) *cultuurgoederen aanvaarden om de erfbelasting te betalen;*
- e) *een voorkooprecht uitoefenen.*

§4. Het Topstukkenfonds, vermeld in artikel 19, §1, van dit decreet, treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens ter uitvoering van de taken, vermeld in artikel 19, §2, van dit decreet.

§5. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- a) *eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen en cultuurgoederen;*
- b) *de leden van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed;*
- c) *personen die betrokken zijn bij de aankoop en verkoop van topstukken;*
- d) *erfgenamen, algemene legatarissen en begiftigden die betrokken zijn bij de inbetalinggeving van cultuurgoederen om de erfbelasting te betalen;*
- e) *personen die vermeld worden in aanvragen en de bijlagen ervan;*
- f) *de leden van het college van deskundigen.*

§6. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- a) *de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;*
- b) *de financiële gegevens;*
- c) *de tewerkstellingsgegevens;*
- d) *de adres- en contactgegevens;*
- e) *de gegevens over expertise.*

§7. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het bestuursdecreet van 7 december 2018. Als de gegevens niet bij een authentieke gegevensbron teruggevonden kunnen worden, kan de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, de voormelde gegevens verkrijgen bij de aanvrager.

De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instantie: het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de aanvragers met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

§8. De maximale bewaringstermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt conform

artikel 5, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, worden vastgelegd in beheersregels, conform artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Als de voormelde bewaartermijnen worden bepaald, wordt rekening gehouden met de cultureel-historische waarde en de juridische bewijswaarde van de bestuursdocumenten.

§9. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, kan de gegevens van de betrokkenen bekendmaken met inachtneming van artikel 7 en 26. Conform artikel 7 kunnen de eigenaars, bezitters en houders noch de bewaarplaatsen van de beschermde voorwerpen bekend gemaakt worden, tenzij na uitdrukkelijk akkoord van de eigenaar.

De bekendmaking, vermeld in het eerste lid, omvat de volgende informatie:

- a) de voornaam en de familienaam van de natuurlijke personen voor de inrichting van de lijst en informatie over de toegekende subsidie, vermeld in artikel 10;
- b) de volledige officiële naam zoals die is ingeschreven, voor de begunstigen die een rechtspersoon zijn, voor de inrichting van de lijst en informatie over de toegekende subsidie, vermeld in artikel 10;
- c) de volledige naam van de vereniging zoals die is ingeschreven of anderszins officieel is erkend, voor de begunstigen die een vereniging van natuurlijke personen of rechtspersonen zonder eigen rechtspersoonlijkheid zijn voor de inrichting van de lijst en informatie over de toegekende subsidie, vermeld in artikel 10;
- d) de locatie waar het topstuk zich bevindt;
- e) de begunstigen en de bedragen die elke begunstigde van de subsidie, vermeld in artikel 10, heeft ontvangen, met uitzondering van subsidies aan natuurlijke personen en met uitzondering van subsidies die betrekking hebben op beschermde voorwerpen die niet publiek tentoongesteld of toegankelijk gemaakt zijn;
- f) de leden van de Topstukkenraad.

§10. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in dit artikel, de beveiliging van de voormelde persoonsgegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens, vermeld in dit artikel, mogen worden verstrekt nader omschrijven.”.

7. De VTC gaf al advies over het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Regering tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgooederen ter voldoening van de erfbelasting op 14 juni 2022².

8. De conclusie alsdan was:

52. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- verduidelijken dat in artikel 12, vierde lid, de toekomstige erflater wordt bedoeld;

² https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2022_055_advies.pdf

- de categorieën persoonsgegevens verder specificeren of de Vlaamse Regering opdragen dit te doen;
- de dienst die toegang heeft nader bepalen (luik 5);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

9. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen en cultuuroederen; de leden van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed; personen die betrokken zijn bij de aankoop en verkoop van topstukken; erfgenamen, algemene legatarissen en begiftigden die betrokken zijn bij de inbetalinggeving van cultuuroederen om de erfbelasting te betalen; personen die vermeld worden in aanvragen en de bijlagen ervan; de leden van het college van deskundigen;

en dat het minstens de volgende categorieën van persoonsgegevens betreft: contact- en identificatiegegevens, financiële gegevens, tewerkstellingsgegevens en gegevens over expertise.

10. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

12. De memorie zegt in dat verband:

De betrokken verwerking van persoonsgegevens steunt op artikel 6,1.e) van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG): de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

13. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. De VTC gaat ervan uit dat de taak van algemeen belang dossierbeheer betreft en beveelt aan om de memorie op dat punt aan te vullen.

14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵

15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

3. Doelbinding

18. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
19. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
 - het roerend cultureel erfgoed behouden;

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen,"

- het secretariaat van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed waarnemen;
 - de bepalingen over het buiten de Vlaamse gemeenschap brengen van topstukken en cultuurgoederen uitvoeren;
 - cultuurgoederen aanvaarden om de erfbelasting te betalen;
 - een voorkooprecht uitoefenen.
20. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
21. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

22. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
23. Het Ontwerp duidt als verwerkingsverantwoordelijken, ieder voor hun taken, aan:
- de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed;
 - het Topstukkenfonds.
24. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
25. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
26. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

27. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

28. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
29. De **categorieën betrokkenen** zijn:
- eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen en cultuurgoederen;
 - de leden van de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed;
 - personen die betrokken zijn bij de aankoop en verkoop van topstukken;
 - erfgenamen, algemene legatarissen en begiftigden die betrokken zijn bij de inbetalinggeving van cultuurgoederen om de erfbelasting te betalen;
 - personen die vermeld worden in aanvragen en de bijlagen ervan;
 - de leden van het college van deskundigen.
30. De **categorieën persoonsgegevens** zijn:
- de identificatiegegevens, het rijksregisternummer of het identificatienummer van de sociale zekerheid en andere identificatiegegevens;
 - de financiële gegevens;
 - de tewerkstellingsgegevens;
 - de adres- en contactgegevens;
 - de gegevens over expertise.
31. In verband met de categorieën voegt de memorie toe:
- Het rijksregisternummer wordt opgevraagd in het kader van de uitwisseling van gegevens en van de unieke identificatie met betrekking tot aanvragen.*
- Met andere identificatiegegevens wordt o.m. bedoeld naam, voornaam, of als er wordt uitgewisseld met andere entiteiten, het identificatienummer dat binnen die entiteit wordt gebruikt als dit niet een Rijksregisternummer is. Dit kan ook nader bepaald worden in het uitvoeringsbesluit.*
32. De VTC vestigt in ieder geval de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer.¹⁰
33. De memorie verduidelijkt niet wat er bedoeld wordt met financiële gegevens, tewerkstellingsgegevens en gegevens over expertise zodat de VTC vraagt dat de memorie op dat punt aangevuld wordt om na te gaan of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking.
34. Wat de **ontvangers** betreft: administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed en het Topstukkenfonds.
35. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Verder, wat de

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

¹⁰ Zie de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen

federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

36. Zo voorziet het Ontwerp onder meer:

§7. De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het bestuursdecreet van 7 december 2018. Als de gegevens niet bij een authentieke gegevensbron teruggevonden kunnen worden, kan de administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, de voormelde gegevens verkrijgen bij de aanvrager.

De administratie van de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed, wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instantie: het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de aanvragers met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator

37. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.

38. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

39. Wat de **bewaartermijn** betreft, voorziet het Ontwerp:

§8. De maximale bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden verwerkt conform artikel 5, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, worden vastgelegd in beheersregels, conform artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Als de voormelde bewaartermijnen worden bepaald, wordt rekening gehouden met de cultureel-historische waarde en de juridische bewijswaarde van de bestuursdocumenten.

40. De VTC wijst erop dat de beheersregels conform het Bestuursdecreet geen maximale termijnen betreffen.

41. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijken mogen bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.

42. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

6. Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

44. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

45. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
46. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 45, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
48. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
49. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
50. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹¹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹² die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹³ en een logging

¹¹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹² Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹³ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verscheidene instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁴.

51. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁵.
52. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁶.

III. BESLUIT

53. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de taak van algemeen belang specificeren en opnemen in de memorie (luik 2);
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
 - de volgende categorieën persoonsgegevens verduidelijken : financiële gegevens, tewerkstellingsgegevens, gegevens over expertise (luik 5);
 - de bewaartermijnen in het Ontwerp opnemen, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijnen te bepalen (luik 5);
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-07-20 11:08:00 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁴ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁵ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁶ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.